

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Nyitlétér soronkint 20 krajczár

Három főispán.

Mikor Kállay Albert üresen hagyta a szabadkai főispáni széket, nem hiányzott az elismerés sem, amely ténykedésének emlékét kísérte, — de még mindig maradt egy másik úr is utána és ez a nép igazi rokonszenvének hiánya volt. Legalább azt mondották felőle, hogy ő Szegedert élt halt és nem is vették rossz néven tőle, hogy Szeged mellett Szabadka reá nézve csak egy mellékes kérdés volt. Ezt ugyszólván természetesnek találták.

Az utána következett Vojnits-aera pedig csak egy átmeneti korszak volt és városunk szülőttének egyéni jó tulajdonságai e rövid időben elegendők voltak arra, hogy a közállapotok rázkódtatást nem szenvedtek — de sajnos csak átmeneti korszak volt — amelynek efemer értéke volt. Ezt legjobban tudta Vojnits István maga, aki már akkoriban Sándor Bélának hagyományosa volt. Vojnits István a megyei főispánságnak biztos jövőjével foglalta el a főispáni széket és megkezdett

uttörései nagyobbbrészt befejezetlenül maradtak hátra.

A bizonytalanság sivárságai között léteett örökébe mostani főispánunk — Schmausz Endre és bár mindenki tisztában volt azzal, hogy egy a közigazgatási élet viharaiiban megedzett férfit vállalta el a nagy tetterőt igénylő hivatalt, — mégis eleinte csak egy körülmeny okozott gondot azoknak, akik tőle sokat vártak, az t. i., hogy mennyire tud majd a speciális viszonyokkal megalkudni, hogy megtalálja-e majd azt a középutat, amelyen haladva egyrészt a rokonszenvet megőrizni, másrészt pedig a zilált állapotok helyrehozásánál kellő tapintatot kifejteni képes lesz-e?

A tapasztalat azt igazolja, hogy Szabadka városa nagy várakozásaiban nem csalódott. Nem mintha eddigelé a megteremtett eredményeket a saját nevéhez igyekezett volna kapcsolni, — hanem éppen azáltal, hogy az alkotás dicsőségét mindig át tudta engedni másoknak, — de a viszonyok igazi ismerősei előtt mégis kivívta azt a meggyőződést, hogy a vezérlő egyéne-

ket vezetni és cselekedetre buzdítani tudta.

Nem mondjuk ezzel azt, hogy közállapotaink teljesen sanálva lettek, — nem akarjuk érdemen felül főispánunkat feltüntetni, de egy őszinte elismeréssel feltétlenül adózunk neki. Ez az elismerés arra a tapintatos magatartásra vonatkozik, amelylyel ő a város idegen ajku lakosságát a magyar érzésnek megnyerni és megóvni tudta.

A magyar érzést uralkodó érzésnek megtartani Szabadkán, — a személyi differenciák élet kiegyenliteni és azután ott ahol támadás és lelketlen gonoszság uralkodik azt férfiasan és érelyesen, — de mindig egy bizonyos foku jóakarattal ellensúlyozni és eközben a város haladását jelentő institutiókat a vagyoni viszonyokkal arányosan növelni — ez volt ugyszólván főispánunk eddigi működésének kerete.

S az idealizmusnak az a feltétlen kelléke, amely nélkül a nemzet közéletében működni hiabavaló dolog volna, mindig meg volt benne, ez ugyszólván rugója volt mindenütt és mindenben.

TÁRCZA.

Az újabb társadalmi drámákról.

A Bácskai Hirlap eredeti tárczája.

Irta: SZILÁGYI LAJOS.

Nemzeti irodalmunk fejlődésének örvendetes fellendülését a számos új társadalmi dráma és színmű is tanusítja.

Az írók munkakedve ezeknek írásában nyilatkozik, társadalmi problémákat vetnek fel, úgy — a hogy megfejtik és a közönség szintén rágódik a felvetett tárgyon és ismerni tanulja azt a társadalmat melyben él.

Az újabb társadalmi drámák hősei élénk tárják a romlottság eszméit. Ezen hősök szembeszálnak erkölcsessel, erénnyel, szívvel és az egész világgal, számukra nem létezik a lelkiismeret, valóságos stréberek kik önző hűség-ből törekcszenek a magas polczokra felvergődni csak azért, hogy aztán szenvedélyeiknek elegendő tápot nyujthassanak. Való igaz, hogy a jelenlegi társadalomban a lélek és eszme nélkül való alakok nem hiányzanak s a bűnök melyeket az író elkövetett velők mindennapi kifakadásai a társadalom romlottságának, való igaz az is, hogy a társadalmi dráma írójának szem előtt kell tartania hogy korát mentől hibebben adja vissza, mégis meg kell tartani

a dráma azon kellékét, mely szerint a hősök eszméért küzdve, szembeszálnva ez eszméért mindennel, — buknak el, nem pedig mint az állandó motívum az újabb társadalmi drámákban, hogy a hősök vétkeznek mert gonosz lelkűek, szembeszálnak a társadalom alapfélételeivel mert önzők és hibát halmoznak csak azért, mert lelkiismeretük nincsen. Ebben rejlik az írók alaptévedése, kik midőn számot vetnek tárgyukkal és látják, hogy mit irnak mind igaz, hogy alakjaik az életből elvesse, s a bukásuk igazságos, nem térnek vissza a dráma alaptevő fogalmaihoz. Hisz nagy bűnös sőt gaz volt Nero is, ostoba szeszélyes zsarnokságával ánde drámai hőssé még sem tehető, míg Brutust, ki eszméért küzdve gyilkolta meg nevelő apját mily remek klasszicizmussal dolgozta fel Schakespeare mintát, adván Julius Caesarjában minden drámaírónak. Hogyha a bűn büntetést nyer, hogyha a megérdemelt sors sújtja a gonosztevőt, találunk e tragicumot sorsában, szánjuk-e őt? mert míg nemességével, eszmei gondolkozásával meghat és szeretetre ébreszt az igazi drámai hő, addig a gonosztevőt nem vágyunk mentve látni, hanem szánakozás nélkül, kárörömmel nézzük bukását. Már pedig az a hő ki iránt káröröm tölti el szívünket nem lehet drámai hő.

A dráma helyes tagoltsága megkivánja, hogy legyen meg a catastropha előtt a sorsfordulat, midőn a viszonyok oly reményekre ébresztenek, hogy a hős kit megszerettünk és ki meg is érdemli e szeretetünk, talán meg fogja oldani czélját anélkül, hogy buknia kelljen. Hol van hát az újabb társadalmi drámákban e sorsfordulat. Reménykedésünk annak irányában ki vétkezett és kit nemcsak hogy nem szerethetünk de megvetünk jogosult lehet-e?

A klasszikus drámák hőseit nemeseeknek és nagyoknak látjuk kik felettünk állanak, magasra emelkedve nemes eszmék szárnyán a közönséges fölé. Nem ő bennük, nem az ő erkölcsiségük alacsony színvonalában van a hiba, de a sors kényszerítő körülményei, a kor hátramaradt szelleme készítetik őket bűnre. Bánkban a fedhetlen lovag, hű alattvaló, nemes főúr, gyilkossá lesz, ánde a viszonyok, a végzetes körülmények készítetik, hogy törvénytápadóvá, nőgyilkossá és lázadóvá legyen. A viszonyok alakulnak úgy, hogy bármiként keressen megoldást helyezte számára vétkessé lesz. Ha eltűri a rajta követett sérelmeket egész erkölcsi magasságából lesüllyed s ha nem tűri el, — aminthogy nem is tette, akkor vétkez a törvények és saját maga felfogása ellen.

Ez adja meg neki azt a népszerűséget, amely működése óta itten kíséri, ez adja meg azt a reményt, hogy közéletünk, bár lassu, de biztos gyógyítását méltán várhatjuk tőle, hogy különösen városi gazdálkodásunk pénzügyi egyensúlyát is mihamarább a teljesen helyes mederbe fogja terelni, — hogy végül a nagy jövőnek elébe néző városban azt a közszellemet fogja megteremteni, amely Szabadka városának haladását jelenti.

Mindenki aki e város sorsát szíven hordja, szívesen rója le neki az elismerés adóját és nyílt homlokkal teheti azt, mert ezzel az igazságnak tartozik.

A nyilvános élet terén, a közgyűléseken, a magánéletben és mindenütt ahol róla szó lehet, erről győzött meg bennünket és megvalljuk, hogy jól esik nekünk városunk érdekében, nem pedig tetszelgős bizelkedésből ezeket konstálhatni.

A.

Molnár János kauziója visszatartva.

(L) Karanovits Mladen, a „Subotičke Novine“, ezeltől politikai lap szerkesztője ellen több végrehajtást vezettek különböző fellepek.

Mivel a sok követelés biztosítására elegendő fedezet különben nem található volt, a foglaltak bírói végrehajtás után lefoglalták a „Subotičke Novine“ hírlapi ovadékát, a melyet tudatevőleg Molnár János apátplébános, a néppárt egyik vezetéként tett le.

Mult számainkban megirtuk, hogy ezen hírlapi ovadék lefoglalása után Molnár János igénykeresetet nyújtott be, melynek folyamán világosan bebizonyította, hogy az ovadék az ő tulajdonát képezi.

Azonban Molnár János elmulasztotta mind egyik végrehajtási ügyben beje-

Ámde tekintsük mi ezzel ellentétben a társadalmi drámák kétes hőseit. Erkölcsei magasságba nem emelkedhetnek előtünk, mert nem jobbak a mindennapos köznel, de sőt rosszabbak annál mert tudva vétkeznek csak azért hogy maguknak mámorító gyönyört, vagyont, hírnevet — kinek kinek ízlése szerint — szerezzenek. Nem kényszerítik őket a körülmények a bukás útjára csak saját gyengeségük. Hát szánja e valaki őket, hát reszket e értők a hallgató? Nem. Mindenki megveti és meggyűlöli őket.

Az írók elég rosszul, de elég gyakran úgy vélekednek, hogy ha a társadalom bűneit, léha ocsmányságait színre viszik, megalakítva egy oly jellemet mely egyesíti magában a divatos és uralkodó bűnöket, hogy akkor megfelelték céljuknak és ázáltal, hogy megadják a bűnnek büntetését a tragicumot is megalakították. Ez a legnagyobb tévedés. Van e valamely ilyen drámában tiszta tragicum. Találhatni e Kisfaludy Irene jéhez hasonló erős és tiszta tragikai tárgyat. Nem. A tiszta tragicum egyes részleteire itt ott még rábukkanhatunk de azért teljes tragicum egyikben sincsen.

Az, hogy e drámák a társadalom undok fekélyeit sokszor banálisan sőt nem színpadra illő trivialitással, aljassággal tárják fel, —

lentenén az igénykeresetet, s így történt, hogy több ügyben, kisebb nagyobb összegekre nem jelentetvén be záros határidő alatt az igény, a hírlapi ovadéka vezetett végrehajtás jogérvényes lett és most midőn Molnár János apát, Dulits J. főjegyzőhöz beadott kérvényével a hírlapi ovadékot visszavonta, több ügyben átvirat intéztetett a kir. járásbírószágtól, a Szabadka városi házipénztárhoz, a polgármesteri hivatal útján hogy a Molnár által letett hírlapi ovadéknak megfelelő része, mint bírói végrehajtáson lefoglalt ingó visszatartassék.

Az összeg mintegy 1500—2000 frtra tehető; ennyi lón a különböző ügyekben lefoglalva s ennyi tartatik vissza a szabadkai városi házipénztárnál.

Molnár János apát ez anyagi veszteség árán is, mely pedig nagyon kellemetlenül érintheti, levonhatja a konkurenciákkal, hogy megért e neki és a néppártnak a magyarelles „Subotičke Novine“ támogatása annyit, hogy leleplezzék a néppárt pánszláv érzelmeit és hogy ilyen nagyobb összeget elveszítsen.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A szegedi keresk. és iparkamara tegnapelőtt tartotta meg márcziusi ülését, amikor is megyénknek érdeklő a következő ügyek lettek elintézve:

Szabadka város az eddigi négy országos vásáron tul még kétfőnek engedélyezéseért folyamodott, kérve az egyik új országos vásárt június 20—31-ik napjaira, a másikat december 12—14 ik napjaira. A kamara, mely általában s elvileg mindenkor ellenzi az országos vásárok szaporítását, ez esetben figyelemre méltó tekintetből oly véleményt fogadott el, hogy engedélyeztessék Szabadka városának az ötödik országos vásár júniusra, ellenben mellőztessék a decemberre kért vásár, a melynek ugy sem volna a megfelelő forgalma.

Továbbá tudomásul vette a teljes ülés azt is, hogy a kamara javaslatai értelmében

nem pótolhatja az erkölcsi eszmék majdnem teljes hiányát. Nyerheti e el a közönség tetszését az a dráma, mely a hős aljastetteit csekély cselekménnyel össze fűzve a maga teljes alantagságában mutatja be.

Hisz a bűn, a tragikai vétek szinte undorítóvá válik ha az a maga teljes borzasztóságában a közönség szemeláttára követetik el. Mily borzasztó volna látni pl. Kisfaludy Irénét a színpadon halálra huzatolni, mialatt alig fedett testén a kínzások és ütegek nyomai mutatnák a nép bosszúját. Ép ily borzasztalmas, sőt még rettentőbb látni pl. mint becsületlenül meg a hatalmas földesúr egyik jobbágynak leányát. (Becsületlét.)

El kell ismerni, hogy az írók célja nemes. A társadalom rákját a maga rettentőségében mutatva be akarják a társadalmat ostromozni és megjavítani. Ámde akkor vegyük elő a gúnynak fegyvereit, melyekkel az ütött seb fáj ámde nem borzaszt. Gunyolják ki vigjátékokban pellengére állítva a társadalom erkölcsitelenségét s ne akarjanak drámát alkotni üres cselekményből, melyben a tragikai ér hiányzik. Így lehet hogy sokkal több jó vigjátékkal és bár kevesebb de valódi értékű drámával fog színiürodalmunk dicsekedni.

engedélyeztetett Bács Földvár községnek a szerdai hetivásár, Torzsa községnek a keddi hetivásár, Hódságh községnek pedig az országos vásárai kezdetének áthelyezése a vasárnapokra.

Javaslatot fogadott el a kamara egy jelentőséggel bíró föllebbezés ügyében, melyet Bács Szenttamás község érdekelt kereskedői és iparosai adtak be a község azon határozata ellen, hogy az ottani vásártéren épített állandó jellegű árusátraikat eltávolítani tartoznak. A kamara hosszabb vita után, a föllebbezés figyelembe vételével az épített árusátrak meghagyását véleményezte, megokoltan és azért is, mivel ily árusátrak a megye és kerület más községeiben is vannak.

Tárgyalta végül a kamara Budimér János újvidéki rövidáru kereskedő folyamodását, hogy neki üzletbonyolítás céljából hat hónapra végeladás engedélyeztessék. A teljes ülés az engedély megadását javasolja, de azon föltétel alatt, hogy a végeladásra kerülő cikkek leltára előzetesen bemutassék az iparhatóságnak.

Különfélék.

— **Kinenevezés.** A király dr. Átányi József budapesti ügyészégi alügyészt, a ki egy év előtt a szabadkai kir. törvényszéknél is mint alügyész működött, a zombori ügyészhez ügyésszé nevezte ki. A fiatal ügyész a Petkó féle bünygyi, végtárgyaláson tűnt ki, amikor, az egész fővárosi sajtó ügy emlékezett meg róla, mint az ügyész kar, egyik legtehetségesebb tagjáról. Gratulálunk a gyors de jó megérdemelt előléptetéshez.

— **Bérmálás.** Városunkban Császká György kalocsai érsek Ó Exellentiaja a bérmálás szentségét, a következő napokon fogja kiszolgáltatni: A szt. Teréz plébánián máj. 19. és 20-án — a szt. Rókusban máj. 21-én, a szt. Györgyben máj. 22-én. Bajmokon jun. 15-én s végül Csantavéren jun. 16-án. A főgyház, megyénk főpásztorának méltó fogadására, a város annak idején intézkedni és magát törvényhatósági és kegyuri minőségben képviseltetni fogja.

— **Hímen.** Licht Jakab sztanisicsi kereskedő eljegyezte Fischer Gizella kisasszonyt B.-Bresztovácztól.

— **Egybekelés.** Városunkban e hét folyamán a következő párok lettek kihirdatva. Bencsik Títusz—Viczi Katalin, Zelits Gergely—Sztipits Anna, Pék Pál—Czrnkovits Amál, Varga Dániel—Riesz Viktor, Tóth József—Koleszár Julia, Kováts Ferenc—Urbán Ágnes, Tóth Pál—Geiger Teréz, Simits Boldizsár—Mukits Katalin, Rudits István—Sursics Mária, Schliczer Miklós—Fáragó János, Vojnits P. Péter—Majoros Márczel, Bende János—Magyar Katalin, Kriesháber Herman—Klein Fáni, Rákin Dénes—Vaszits Olga, Braun Menyhért—Fliber Rozi, Richter Dezső—Diunovits Julia, Róka Ferencz—Kátóna Mária.

— **A paraszt becsület.** Mascagni remek operájában ismét gyönyörködhetni fog közönségünk. *Sugar Aranka* ugyanis engedve a közönségnek — jutalomjátékaul vette és ma este még egyszer fogjuk hallani a vidék legjobbjabb Santuzáját. A város közönsége nagy ovációkban fogja részesíteni a kedvelt primadonnát, többek között dr. Bolits h. városi főjegyző egy ezüst koszorút fog átnyújtani neki. Örvendünk, hogy *Sugar Aranka* ezt a szerepét, — melyben legnagyobb dicsőségét aratta ebben a saisonban — választotta jutalomjátékaul.

— **Halálozások.** Városunkban e hét folyamán elháltak: Kádas Ferenczné szül. Szigetváry Antónia 51, Gorotva Margit 7, Szüts János juhász 78, Nincsevits József kbirt. 71, özv. Benovits Antalné, Nagy Buzder Anna 77, Pintér József 30 éves vasúti hiv. Miskolczi Ilona 10 hón. Kerekes Jenő 3, Csajkás István 19 hón. Sztanits Viktor 5, Szulits Gergő 2 hón. Id. Hévezey Sándor molnár 54, Minkó Sándor 11 nap. Tikviczky János késes 60, Tapiska Mihályné sz. Kopunovits Viktor 22, Szüts Péter 11 hó, Viczey László vár. rendőr 29, Antunovits Katalin 30 nap. Kremeszkó István 7 hón. Herche Ferenczné szül. Valihora Mária 24, Siska Benedek ács 27, Tuky Márton napsz. 60, Pap János napsz. 75, Szivits Anna hajadon 21, Moravcsics Istváné szül. Csóvits Antalné 80 évesek.

— **Uj tizedesek.** Az idén a honvédséghez bevonult önkénteseink közül tizedesek lettek: Kleiner Lajos, Ispánovits Mátyás, Herczegh Béla, Steinitz Gyula, a kik Szabadkára, és Gallé Dező, Antunovits József, Kauffmann Róbert, Schick Gyula, és Hermann Rezső, a kik Újvidékre lettek századukhoz kirendelve.

— **Rendőrválasztás Apatinban.** Az apatini rendőrségnél megüritt 2 közrendőri állásra Fábian Márton és ifj. Haász Miklós választottak meg.

— **Szerencsétlenség.** Kulunesits Lázár a villamos társulat kalauz gyakornoka, valószínűleg ügyességét akarta produkálni, mert a Fimpl féle czukráda előtt a teljes sebességgel haladó kocsiara akart ugrani, de ez nem sikerült neki, mert a kocsi hágcsojáról ugrás közben lecsúszott, s a kerekek a jobb lába ujjait levágták. A szerencsétlenül járt fiatal embernek Dr. Szilassy Mór adta meg az első segélyt. Aztán a kórházba vitték.

— **Öngyilkosjelölt.** Csantavéren márczius hó 29 én Barjaktárovs Pál borbély szobájában a mestergerendára felkötötte magát. Azonban még idejében észre vették és levágták a kötélről. A megjelent orvos csak nagy nehezen bírta életre hozni.

— **A szeghegyi pénzhamisítók.** Mult év július hóban sokat beszéltek egész Bácsme gyében arról pénzhamisításról melynek főtelepe Szeghegyen volt, s a melynek 19 tagja Diel Jakab és Diel Lukács vezetése mellett hamis koronás és hamis forintossal egész Bácsme gyét elárasztották. A csendőrség Podnár János és Dorogházi Miklós petrovoszelei lakók feljelentése folytán azonnal megindította a nyomozást s ez csakugyan eredményre is vezetett mert rövid pár nap alatt a közke reseti társaságnak 19 tagját letartóztatták. A vizsgálat során valamennyi vádlott beismerte hogy hamis koronás, forintos és öt forintos gyártására alkalmas szövetkeztek s megbeszéltek, hogy a haszon közösen osztokodni fognak s sikerült is ily módon néhány száz forintot összeszedni. A budapesti kir. törvényszék mint egyedül illetékes hatóság a napokban intézte el a pénzhamisítók büntetését s valamennyi vádlottat a hamis pénzgyártás büntetle alól felmentette, azért mert a gépek s a pénzutánzatok olyan kezdetlegések s ez utóbbiak annyira felismerhetők voltak, hogy hamis pénznek még csak nevezhetők sem voltak, ellenben az összes iratokat és bűnjeleket áttette a szabadkai kir. törvény székhez, mert család büntette fogog fenn, így hát vádlottak mégis megkapják megérdemelt büntetésüket.

— **Előzetes értesítés.** A zombori rom. kath. tantestület április 11-én azaz husvét-

hétfőjén a kalocsai tanítók háza javára egy főtékonyczéü gyermek színelőadást tart a városiszinházban melyre a közönség szives figyelmét már előre is felhívjuk. A részletes műsor, valamint az előadásra vonatkozó egyéb dolgokat és tudnivalókat a jövő számunkban közölni fogjuk.

— **Bácsmegeye közgyűlése.** Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága március hó 29-én rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen Vojnics István főispán elnökölt. A közgyűlés fontosabb határozatai közül megemlítendő, hogy április hó 11-én diszközgyűlést tart, amelynek szónokait az alispán fogja felkérni. A közgyűlés 300 ft segélyt szavazott meg a Bács-Bodrogh megyei történelmi társulatnak. A megye adományáért Czifrusz Ferencz, a történelmi társulat elnöke mondott köszönetet. Az ülésen jelen volt gróf Latinovits János főrendiházi tag is. A közgyűlés segélyt szavazott meg a menzaakadémika javára is.

— **Meszelő tolvajok.** Reiner Illés helybeli kefekötőtől (Kazinczy utca) ma reggel 8 és 10 órák az udvarban levő pincze raktárából az összes készletben levő meszelőket eddig ismeretlen tolvajok ellopták. Hogy kinek volt szüksége ennyi tisztító eszközre a rendőrség fogja kideríteni. A kár 40—50 frt.

— **Elfogott pénzhamisító banda.** Zombor város új főkapitánya rendkívüli ambícióval látott hozzá, hogy a közbiztonsági állapotokat megjavítsa. Már is beszámolhatunk több siker fogásról. Sokszor említettük, hány hiszékeny embert becsapott egypár csaló a hamis pénzzel. Azt ígérték a csalók, hogy egy bizonyos mennyiségű jó pénzért 10-szer, 20-szor annyi föl nem ismerhető hamis pénzt adnak. Ennek az egész csaló bandának nyomára jött a rendőrség s a három főcinkos már az ügyészség börtönében ül. Elfogtak azon kívül egy zombori, gyanus előéletű embert, aki hamis ezüsförintosokat gyártott. Két gépet is találtak nála. Több tolvajt is elfogtak, akik rendszeresen ütték a lopásokat.

— **Szerencsétlenség a Dunán.** Bajai levelezőnk írja: Rajta Ferencz helybeli hajóselegény az „Universal” nevű gözhajó fedélzetéről valahogyan belezuhant a Dunába. Bár társai észrevették a szerencsétlenséget és rögtön segítségére siettek, Rajta a vízben lette halálát és csak holttestét húzták ki a vízből.

— **Tűz.** Apatinban csütörtökön reggel 5 és fél órák Bognér János kovácsmesternek a Zrinyi-utcában levő házában eddig ismeretlen okból tűz ütött ki, mely nemcsak Bognér házát, hanem a mellette levő Kämmerer József házát is elhamvasztotta.

— **Az osztályorsjáték huzásai.** Felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét, hogy az osztályorsjátékon kihúzott, s a Kunetz Mór helybeli czégnél vett osztályorsjátékok számai lapunk azonnal a huzások után a hirdetések között Kunetz Mór hirdetése rovátában közölni fogja.

Villamos és a villám.

Nyári kép.

Forrón tüznek le az izzó földre a nap égető sugarai. Tikkadtt szőcskenyájak legelésznek a palicsei országot mellett elterülő földeken.

A villamos hőszilten száguld Palicse felé.

A kocsi tömve fürdőző népséggel.

Borzasztó hőség van.

Négy órával később.

A tulzsfuolt villamos koci száguld visszafelé.

Minden fürdőző igyekszik bejutni a városba, mert óriási vihar van kitörőben.

A tornyosuló viharhők sötétséget árasztottak a földre. A robogó villamoson meggyújtották a lámpákat.

Hirtelen kitör a vihar. Villámlik, döng, s most hirtelen megáll a villamos.

A pánik óriási, sikítás, jajgatás hallatszik a kocsi ből, mely a tele úton megáll. A lámpák elsötétülnek. Pokoli sötétség van a kocsi bän, csökök czuppanása és pofonok puffanása hallatszik.

A vihar kivétel képen, 8 óra hosszat tart. Villámások világítják meg olykor-olykor a helyzetet, mely nagyon kétségbe ejtő.

Ezalatt pedig a központban, hol az első villámásra beállították az üzemet, 60-70 munkás nyugtatózkodik kényelmesen, sóhajtván

— Mért is van oly ritkán ilyen vihar.

Az olvasók megnyugtatóására azonban azt is megírjuk, hogy másnap délre csak béer a villamoskocsi Szabadkára.

Mert a villamos fél a villámtól.

SZÍNHÁZ.

Cavalleria rusticana. «A parasztszűlet» Mascagni világhírű egy felvonásos operáját adták elő nálunk **Mihályi Ernő**, társulatunk kedvelt tenoristája, jutalomjátékául márczius 29-én. A színház a 30 szoros értelmében zsuffolásig megtelt a legelőkelőbb közönséggel. Az összes párhelyek és ülőhelyek már délután el voltak adva, úgy hogy az orchesterbe is vagy 8-10 széket kellett tenni azoknak, kik okvetlen megakarták hallgatni Mascagni remek muzsikáját.

Az operát Berczik egy felvonásos vígjátéka a «Báلكirálynő» előzte meg és a közönség türelmedenül várta már a karmester megjelensését, az opera kezdetét.

Mikor pedig a fiatal karmester, **Gestring Béla** elfoglalta helyét a karmesteri széken a közönség a szinpad felé fordulva csöndben halgatta a rövid bevezető zenét és utánna a tenorista énekét a «Siciliánál».

Ez az opera egyik kétségteletlenül legnehezebb áriája, amely nem egy operette tenorista, de a legnőbb opera tenoristák érejt is erős próbára teszi mert folyton a legmagasabb regiszterben kell énekelnie. A «Sicilián» elhangzása után megváltunk győzödvé arról, hogy Turiddu személyesítője meg fog felelni néhéz szerepének. Hogy a sorrendet betartsam a karról kell most megemlékeznem, mely a «Regina coelit» csodálatra méltó precizitással énekelte. Itt tűnt ki külbőlben a karmester remekelése. Aki ismeri a vidéki színházak karszemélyzetét és ismeri színházi zenekartunkat azt kell hogy bámulatba ejtett legyen az a szép ensemble és a karszemélyzet preciz működése. — A nagy közönség elragadtatását az «Intermezzo» elhangzása után nyilvánította ki, mikor a karmestert hosszú és zajos tapsokban részesítette.

Sugár Aranka személyesítette Santuzzát. Mondhatunk-e nagyobb dicsőretet róla, mintha constaltájuk, hogy önmagát multa felül.

A vidék ilyen Santuzzával nem dicsekedhetik. A legnagyobb könnyűséggel énekelte a legnehezebb áriákat, játéka tökéletes volt, úgy hogy a közönség Alfóvái kettőse után per-

czekig tapsolta, éljenzezte, úgy annyira, hogy néhány percze megakadt a zene, a karmester letette pálczáját és várta mikor lesz vége az elragadtatás ily spontán megnyilatkozásának.

Mihályi legjobb volt anyjátoli bucsuzása jelenetében.

Jó volt *Torossy* is *Lola* szerepében és *Keresztély Flóra* (*Luczia*) valamint *Ferenczi* (*Alfó*) buzgalommal iparkodtak megfelelni nehéz szerepüknek.

Az idénynek ez este a fénypontja volt. Dicséret illeti *Derékit* is, ki igen ügyesen rendezte a darabot.

Az operát megelőző vigjátékban egyedül *Csiszér* érdemel dicséretet.

Ledofszky Mariskának tegnap este volt jutalomjátéka, helyszüke miatt csak vasárnap számunkban emlékezhetünk meg az előadásról.

PERMETEZŐK

MAGY VÁLASZTÉKBAN

MAGY VÁLASZTÉKBAN

Mészáros Gábor
vaskereskedésében Szabadkán.

!!E század legújabb csodája!!

Ma és mindennap az ujonnan épült Halbrohr-féle házban, Kossuth-utca,
reggel 9-től este 8 óráig látható
egy 8 éves fiu, ki 145 cm. magas,
mellbősége 112 cm és súlya 105 kgr.

és ki naponként megiszik reggelire 2 liter kávé 10 káffel, oszonnára 2 nagy adag paprikást félkiló kenyérral, ebédre egy és félkiló húst, 4 kgr. krumplit félkiló kenyérral, délutáni oszonnára 30 perecet és vacsorára 10-15 pár virsít 1 kiló kenyérral, továbbá naponként megiszik 16-20 liter vizet.

Beléptidij felnőtteknek 10 kr. és gyermekeknek 5 kr.

A MAUTHNER-féle
hirneves
konyhakenti- és virágmagvak
zárt és hatóságilag védett
csomagokban, a törvényesen
188. 7-15 bejegyzett
medve-védjegygyel
valamennyi nagyobb
fűszer és vaskereskedésekben
kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám
alatt létező Mauthner Ödön cég csakis
olyan csomagoknál vállal teljes jótállást
egészen friss és valódi magvakért,
a mely csomagok ragasztva, a medve-
ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy
amint a mellékelt rajz is mutatja.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés tavolaj: 15-20 cm.
Talaj minőségétől függően trágyázott!

Mauthner-féle magvak.

Árúsziget und' Sep-tember.
Flanzweite: 15-20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

THUMA ERZSÉBET
EZELŐTT
IFJ. DOBÁK PÁL.

A jelen kor igényeinek megfelelő,
a legújabb gépezettel berendezett
GŐZ MŰFESTŐ ÉS VEGYTISZTÍTÓ
INTÉZETE.

A legújabb divatszínnek festetnek,
uri s női ruhák egészben tisztított-
nak jutányos ár mellett.

OVAKODJUNK AZ IDEGEN CZÉGEKTŐL.
Egyedüli gyűjtőtelep
Kazinczi (gombkötő) utca 83. sz.
Reinitz-féle ház.

SZIVATTYUKAT TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,
városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő póczegödör tisztító készülékeket, utcaiz ontózó-kocsikat, sárkaparókat készít és ajánl a

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-társaság
(ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
126 40-7 BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetés ingyen és bérmentve.

Bank és váltó üzlet Szabadkán. **KUNETZ MÓR** **Bank és váltó üzlet Szabadkán.**

Telefon értesítés szerint főgyűjtődémből eladott osztálysorsjegyekből márczius hó 31-én a következő számok huzattak ki:

10217 1000 kor.
1454, 4629, 8579, 26325, 29740, 40077, 43661, 50140,
55775, 84893, 94300,

Egyenként 200 Koronával.

Sorsjegyek a II. sorsjátékhoz kaphatók.

Minthogy a főnyeremények és jutalom a szerencsekerékben vannak, vételsorsjegyek vásárlása ajánlatos és kaphatók nyolczad 10 frt, negyed 20 frt, egész 40 frt

Kisorsolt sorsjegyeket ujjakkal felcserélek és így a továbbjártás lehetséges.

Vidéki megrendelések portómentesen.